

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Vladislav Lavric, reprezentat de avocatul Constantin Bria,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule împotriva Nataliei Lavric privind încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres,

împotriva încheierii din 4 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2r-196/25

NR. PIGD 2-23170840-01-2r-23052025)

Instanța de apel nu a întreprins măsurile necesare și suficiente în legătură cu înștiințarea despre faptul că apelanta/pârâtă, a decedat, emițând un act de dispoziție în contextul în care un participant la proces nu mai avea capacitate de folosință. Curtea Supremă de Justiție poate realiza, din oficiu, succesiunea în drepturile procedurale ale unei persoane care a ieșit din raportul juridic litigios prin deces.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Centru (jud. A. Panov, N. Mămăligă, A. Malii)

2 iulie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților recursul declarat de Vladislav Lavric,
reprezentat de avocatul Constantin Bria,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 noiembrie 2023, Agenția Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Lavric privind încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 10 iulie 2024 s-a admis cererea de chemare în judecată.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 19 iulie 2024, avocatul Roman Doroftei, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediu Rîșcani din 10 iulie 2024 solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

4. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelanta Natalia Lavric, reprezentată de avocatul Roman Doroftei. S-a acordat apelantei un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea apelului motivat, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 904,51 lei și a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei

5. La 24 octombrie 2024, avocatul Roman Doroftei a comunicat instanței de apel despre faptul că Natalia Lavric a decedat (f.d. 166).

6. Cu toate acestea, prin încheierea din 4 decembrie 2024, Curtea de Apel Chișinău a dispus restituirea cererii de apel depusă de apelanta Natalia Lavric, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău emisă la 24 septembrie 2024.

7. La 29 aprilie 2025, avocatul Constantin Bria, în interesele lui Vladislav Lavric, a depus o cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 4 decembrie 2024, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia și casarea totală a încheierii cu restituirea cauzei spre rejudecare.

8. În motivarea recursului a fost indicat că Vladislav Lavric este soțul Nataliei Lavric, care a decedat și are calitatea de moștenitor. Vladislav Lavric ar fi aflat despre

încheierea recurată la 14 aprilie 2025 când a încercat achitarea creditului pentru soția sa decedată și a fost informat că sunt blocate conturile ei de către executorul judecătoresc. Luând legătura cu executorul judecătoresc a aflat despre existența hotărârii din 10 iulie 2024. Vladislav Lavric, prin intermediul avocatului Constantin Bria, a indicat că Natalia Lavric a decedat la 4 iunie 2024, adică până la pronunțarea hotărârii atacate. Despre hotărârea atacată nu cunoștea deoarece nu ar fi fost informat de către avocatul Roman Doroftei și considera că dosarul este suspendat în legătură cu efectuarea expertizei automerceologice.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.”

10. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

11. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

12. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

13. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

14. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 4 decembrie 2025, nefiind expediată recurentului Vladislav Lavric, din motiv că acesta nu a fost participant la proces.

15. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii contestate urmează a fi admis din următoarele considerațiuni.

16. În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Natalia Lavric a decedat la 4 iunie 2024 (f.d. 182), adică până la pronunțarea hotărârii

din 10 iulie 2024 și până la pronunțarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 4 decembrie 2024.

17. Comparativ cu circumstanțele în care a fost emisă hotărârea din 10 iulie 2024, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că încheierea Curții de Apel Chișinău din 4 decembrie 2024 a fost emisă în situația în care avocatul Doroftei Roman a informat că Natalia Lavric a decedat, iar acest fapt i-a devenit cunoscut după recepționarea încheierii instanței de apel privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea apellui.

18. Cu toate acestea, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul pentru nerespectarea indicațiilor oferite de către apelanta care a decedat. Avocatul Doroftei Roman în prezenta cauză nu acționa din nume propriu, motiv pentru care nu putea purcede la înlăturarea neajunsurilor constatate de către Curtea de Apel Chișinău, în situația în care Natalia Lavric, pe care o reprezenta, a decedat.

19. Este de neînțeles argumentul Curții de Apel Chișinău din încheierea recurată referitor la faptul că *„nu a fost anexată o dovadă în acest sens, certificatul de deces nefiind prezentat”*.

20. Or, capacitatea de folosință a unei persoane nu este obiect al probațiunii în sensul art. 117 și 118 din Codul de procedură civilă.

21. În această ordine de idei, urmează să se facă o delimitare între obligația fiecărei părți de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectiilor sale (art. 118 alin (1) din Codul de procedură civilă), de obligația instanței de apel de a efectua pregătirea cauzei pentru dezbateri în conformitate cu art. 185 și art. 186 din Codul de procedură civilă (art. 370 alin. (1) din Codul de procedură civilă).

22. Obligațiile instanței de apel de la art. 370 alin. (1) din Codul de procedură civilă urmează a fi privite și prin prisma scopului acestei etape, reglementat la art. 183 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Unul dintre scopul pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare este stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane (art. 183 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă).

23. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău nu a stabilit dacă raportul juridic material litigios admite succesiunea în drepturi, nu a întreprins măsuri suficiente și rezonabile pentru a determina dacă toți participanții la proces dispun de capacitate de folosință și nici nu a așteptat un termen rezonabil pentru a oferi posibilitatea realizării unei eventuale succesiuni în drepturi, mai ales în contextul în care a fost informată că Natalia Lavric a decedat.

24. În acest sens, Curtea de Apel Chișinău nu a întreprins măsuri suficiente pentru a stabili dacă este deschisă procedura succesorală și la ce etapă se află, prin accesarea paginii web a Camerei Notariale (<https://cnm.md/dosare-de-mostenire/>).

25. Accesând portalul web a Camerei Notariale referitor la persoana Nataliei Lavric (<https://cnm.md/lavric-natalia/>), este disponibilă informația despre faptul că aceasta a decedat la 4 iunie 2024, eliberarea certificatului de moștenitor fiind planificată în prealabil pentru 23 octombrie 2024, adică până la pronunțarea încheierii recurate, fiind indicat și numele notarului – Ciuperca Maria.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Vladislav Lavric deține certificat de moștenitor în urma decesului Nataliei Lavric, fapt confirmat prin certificatul de moștenitor (f.d. 183). Totodată, calitatea de moștenitori o au Lavric Bogdan și Lavric Cristian.

27. Potrivit art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios În cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

28. Având în vedere că la o fază anterioară succesiunea în drepturile procedurale ale Nataliei Lavric nu a fost realizată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va dispune succesiunea lui Vladislav Lavric, Bogdan Lavric și Cristian Lavric în drepturile procesuale ale Nataliei Lavric, care a ieșit din raportul juridic litigios prin deces.

29. În acest context, instanța de recurs constată că Vladislav Lavric are dreptul de a ataca cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 4 decembrie 2024.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel nu a întreprins măsurile necesare și suficiente în legătură cu înștiințarea despre faptul că Natalia Lavric, apelanta/pârâtă, a decedat, emițând un act de dispoziție în contextul în care un participant la proces nu mai avea capacitate de folosință în legătură cu decesul său.

31. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul, a casa încheierea din 4 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule împotriva Nataliei Lavric privind încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

32. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Înlocuiește partea la proces Natalia Lavric, care a decedat, cu succesorii săi în drepturile procedurale – Vladislav Lavric, Bogran Lavric, Cristian Lavric.

Admite recursul declarat de Vladislav Lavric, reprezentat de avocatul Constantin Bria.

Casează integral încheierea din 4 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule împotriva Nataliei Lavric privind încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat